

Activitats de la Confraria de
Santa Apol·lònia de Barcelona

Crònica de l'agermanament amb Florència

Josep M. Ustrell i Torrent

President de la Confraria de Santa Apol·lònia de Barcelona

La idea dels "agermanaments" prové del desig de millorar el coneixement entre pobles, dels diferents països de l'Europa Unida, per això en el preàmbul del Tractat de Roma hi consta que els Estats membres de la Comunitat estan disposats a posar les bases d'una unió, cada cop més estreta, entre els pobles europeus.

Els que s'han fet fins ara han estat entre universitats mitjançant diferents convenis, i entre ciutats, aprofitant els elements comuns com la dansa, el teatre o l'esport, fins i tot s'ha proposat de fer un intercanvi només d'amistat entre les persones.

L'experiència en aquest sentit, entre Igualada i Lecco, a la Llombardia, ens va servir perquè, en conèixer la gran activitat vers la iconografia italiana sobre Santa Apol·lònia del professor Paolo Pierleoni, degà de la Facultat d'Odontologia de Florència es projectés un agermanament entre dos grups de professionals dentistes, els uns catalans i els altres de la Toscana. Ens movia el mateix motiu, la Patrona de l'Odontologia, i l'intercanvi era entre ciutats europees. Nosaltres aportàvem la idea de la Confraria que va néixer en aquesta nova època, per ser nexa d'unió entre els diferents estaments que conformen la nostra professió, per tenir un nucli on no hi cap altra cosa que l'amistat i l'humanisme, actuant sempre amb un esperit universal i agrupant tots aquells que tenen devoció per Santa Apol·lònia.

Barcelona vers Florència

El viatge va ser organitzat per la Confraria de Santa Apol·lònia de Barcelona i va comptar amb la presència d'alguns dels seus membres, altres dentistes no membres i familiars, que van arribar a Florència el divendres 8 de setembre de 1995. El grup va ser acollit amb certa curiositat i amb plena disposició com demostraren tot just arribar, el prof. Romano Grandini i en Giovacchino Pacini, excel·lents amfitrions i guies indiscutibles, els quals ens correspongueren amb la millor organització, captant des del primer moment el sentit del que es volia aconseguir, tot i la separació física i la manca de relació prèvia.

El dissabte dia 9 es va celebrar l'acte oficial en el "Cenacolo di S. Apollonia", que forma part del Monestir dedicat a la nostra patrona i que actualment ha estat transformat en aules de la Universitat de Florència. En aquest Monestir de la Via S. Gallo, que va ser fundat el 12 d'abril de 1339 i estava a càrrec de les Monges Benedictines, s'hi poden admirar diverses obres d'art: una pintura de Neri i Bicci "La Vergine col Bambino in Trono, Santi e Sante", on es representen Sant Ludovico, Sant Benet, Santa Apol·lònia i Santa Llúcia, el "Soffitto a cassettoni della chiesa ed arco trionfale" de Michelangelo, un sostre de fusta o teginat, amb diversos forçaes creuats per la palma de martiri i la flor de Lis, entre altres ornamentacions, un "Affresco di S. Apollonia" en la cúpula de l'antiga església, i una sala amb diversos frescos de Buonaccorso di Cino e Cenni di Francesco amb el "Martirio di S. Apollonia" i "Apollonia di fronte al Re". A l'exterior encara s'hi poden veure forçaes esculpits a la pedra i que es van repartint sobre les façanes, de diferents establiments comercials o particulars. A la Sala dels frescos, Mons. G. Setti oficià una cerimònia religiosa en un ambient que predisposava a l'harmonia personal i deixava entreveure cert nerviosisme perquè tot sortís com havia de ser. El Prof. Grandini va saludar els ca-

talans donant la benvinguda en nom de la Universitat florentina i llegint una carta del Prof. Paolo Pierleoni, absent per motius familiars, i després de la salutació del Prof. Josep M. Ustrell, s'inicià la cerimònia de l'Acte d'Agermanament, bilingüe, primer amb la lectura del protocol (taula I) per la Sra. Marta Ventura, i després per la Profa. Lina Pagni. El punt més important va ser la signatura de compromís entre la Confraria de Santa Apol·lònia de Barcelona i l'Istituto di Odonto-Gnato-Stomatologia de la Università degli studi di Firenze, de col.laborar, promoure i proposar l'intercanvi de persones, idees i experiències, en el sentit de millorar tot allò relacionat entre els professionals de l'odontologia, especialment en l'aspecte humà. Tot seguit van prendre la paraula Giovacchino Pacini i Francesco Schiariti, president de l'Associació Nacional de Dentistes i de l'Assemblea local, respectivament, per fer els seus comentaris sobre la iniciativa. Es tancà l'acte amb l'intercanvi de la insígnia i la medalla de la Confraria amb el llibre "Il mito di Apollonia" del Prof. Pierleoni. Després de l'acte es visità la Galeria de l'Accademia i l'Istituto di Odonto-Gnato-Stomatologia de la Università degli studi di Firenze. A la tarda es va poder

Santa Apol·lònia en un detall de la pintura "La Vergine col Bambino in Trono, Santi e Sante" de Neri i Bicci. Cenacolo di S. Apollonia.

contemplar la ciutat de forma panoràmica des de Fiesole i des de la gran plaça Michelangelo, i encara visitar el Duomo, amb la seva cúpula renovada, el característic Ponte Vecchio i l'església S. Maria Novella, entre d'altres monuments artístics i arquitectònics. Com diu una guia de Florència, en aquesta ciutat convé passar mirant sempre enlaire, els carrers, on les façanes ja ofereixen belles imatges, condueixen sempre cap a tresors artístics.

A la nit, en el sopar oficial a Ponte a Mensola, es va reafirmar el compromís de germanor amb aquest ambient de cordialitat que saben donar els italians. Ens van acompanyar altres dentistes florentins entre els que hi havia Dario Castellani que també va participar en la preparació prèvia i que ens obsequià amb el seu llibre de pròtesi dentària, de la que n'és un autèntic especialista. El sopar va ser de plats típics de Florència i va acabar amb les paraules de confirmació del que s'estava germinant. Els obsequis van arrodonir una jornada que tots els qui la van viure recordarem per sempre. El diumenge al matí, es podé visitar el Museu Nacional (Bargello), la Galeria dels Uffizi, passejar pels carrers, repetir visita al Ponte Vecchio, una meravella tant al final del dia com al matí, aperitiu a la plaça de la Signoria i dinar a la plaça de la Repubblica. A la tarda es va fer una excursió a San Gimignano, població que permet una composició en l'espai i el temps de l'edat mitjana, amb els seus carrers típics, la plaça i sobretot les torres que li donen una imatge única, tan espectaculars vistes des de baix com des de dalt, des d'on hi ha una imponent vista panoràmica. Van ser uns dies on vàrem aprendre dels valors humans que uneixen a les persones, experiència que es mereix ampliar i donar-li continuïtat. Ens van obrir les portes, ens vam expressar tal com som i es va entendre el missatge. El futur començava en aquells moments.

Florència vers Barcelona

Enguany s'escau el 5è aniversari de la renovació de la Confraria, i si aquest és un bon motiu per fer-ne una gran festa, també ho era el fet de concloure l'Agermanament amb Florència, i per això el programa de les activitats previstes per la Festivitat del 9 de febrer, tenia en compte la seva visita.

Uns cinquanta florentins van ser rebuts

D'esquerra a dreta: J.M. Ustrell, L. Pagni i R. Grandini, poc després de la signatura del protocol d'agermanament i fent intercanvi de distincions i obsequis.

el dijous dia 8, que venien amb voluntat de donar continuïtat a allò que els hi vàrem oferir a Florència. Les bones gestions dels qui ens reberen aleshores, Romano Grandini, Giovacchino Pacini, Francesco Schiariti i Dairo Castellani van ser el motiu de la gran participació. Se'ls oferí un primer sopar, en un lloc molt típic i original, que serví per millorar el coneixement entre tots i explicar el pla previst per als dies següents.

El divendres dia 9 s'inicià amb una Missa solemne, en el Monestir de Santa Maria de Montsió, que presidí el Consiliari Mn. Josep Lluís Fernández i comptà amb la presència de la Presidenta d'Honor Sra. Marta Ferrusola, el Confrare Major Prof. Josep M. Ustrell, alguns membres d'Honor d'anys anteriors, Prof. Antonio Nadal i Prof. Frans van der Linden, els nomenats enguany, Prof. Paolo Pierleoni, Prof. Alfonso Villa Vigil i Dr. Evaristo Martí, la Junta directiva quasi al complet, Confreres, Estudiants i Personal d'Administració i Serveis de la Facultat d'Odontologia, i els amics florentins entre d'altres, com alguns representants de les Cases Comercials col.laboradores. Les Germanes Dominiques, com sempre, des del seu lloc darrera l'altar, van participar de la cerimònia i ens van acompanyar amb els seus càntics i els Goigs en honor de Santa Apol.lònia.

L'acte central de la diada l'inicià el President amb un parlament en el que destacà tres objectius primordials. Un d'ells, ja aconseguit, era la recuperació de la relíquia, que ara es venera cada any després de la Missa. El segon, les obres d'art que, si no es poden recuperar, sí que en podem tenir de noves; i així ja es té una pintura d'esmalts i un gravat de la segona meitat del segle XIX. El tercer és per al futur, un altar dedicat a Santa Apol.lònia, que esperem poder beneir el proper any. A continuació, seguint el protocol, es passà al lliurament d'honors i distincions, procla-

Vista general de Florència.

mant la fórmula: Per la Junta Directiva de la Confraria de Santa Apol.lònia, heu estat nomenat Membre Invitat / de Mèrit / d'Honor, en testimoniatge i reconeixença dels mèrits que han estat presentats, i és per això que uns im-

Enguany s'escau el 5è aniversari de la renovació de la Confraria.

sem aquesta distinció, i segons l'ordre següent: distinció de Membre Invitat al Prof. Paolo Pierleoni de Florència, Degà de la Facultat d'Odontologia, expert en la iconografia italiana sobre Santa Apol.lònia, presentant i fent la imposició de la insígnia el Prof. Lluís Suñol i de la medalla el Prof. Frans van der Lin-

den; distinció de Membre d'Honor al Dr. Evaristo Martí Fabregat de Tortosa, Degà dels dentistes tarragonins, presentant i fent la imposició de la insígnia el Dr. Miquel Sebastià i de la medalla el seu fill Dr. Evaristo Martí; distinció de membre de Mèrit al Prof. M. Alfonso Villa Vigil, President del Consell General de Col.legis d'Odontòlegs i Estomatòlegs d'Espanya, presentant i fent la imposició de la insígnia el Prof. Esteve Brau i de la medalla el Prof. Vicente Lozano. Va cloure l'acte la Sra. Marta Ferrusola que es dirigí en italià als invitats i felicità als assistents per la continuïtat de la Confraria.

Després es gaudí del ja tradicional esmorzar que enguany, degut a l'elevat nombre d'assistents, es va fer en el claustre gòtic del Monestir. La resta de la jornada va quedar repartida en una visita al Museu Nacional d'Art de Catalunya, que va complaure a pesar del poc temps que s'hi va poder dedicar, un dinar de germanor amb participació dels estudiants i lliurament de premis dels campionats celebrats a la Facultat, i a la tarda una visita comentada a l'Ajuntament

de Barcelona, acabant a la nit amb un sopar a la "Torre dels Lleons", d'Esplugues de Llobregat, on el Sr. Jordi Lahuerta, amic de la Confraria, preparà un agradable sopar amb pastís inclòs, sobre la senyera i acompanyat de l'himne nacional de Catalunya que els assistents dempeus van cantar, la qual cosa va influir sobre l'ànim dels florentins que immediatament després entonaren també el seu himne nacional, per a continuació poder seguir amb les cançons que amenitzaren, amb gran sentit de l'humor, el grup de confreres Antoni España, Josep Arnabat i Manuel Piñera, aconseguint que tot-hom fruís d'una vetllada esplèndida.

Al dia següent, dissabte, que començà plujós, se sortí d'excursió a Montserrat, on qui va voler, assistí a la Missa conventual i qui no, visità el Museu i l'exposició Nigra Sum. Al migdia, a la Sala de romeries, vàrem ser rebuts pel Pare Abat Sebastià Bardolet que compartí, en italià, amb els nostres hostes, explicant el coneixement que tenia de Florència a més de comentar la realitat de Catalunya i el significat de Montserrat. Després

J.M. Ustrell, P. Pierleoni, R. Grandini i V. Lozano a l'interior del Monestir, veient alguns documents de la Confraria.

es va poder assistir als cants de la Salve i el Virolai amb gran satisfacció per a tot-hom, finalitzant l'estada amb la visita al Cambril de la Mare de Déu.

Un dinar al restaurant "La Tina" d'Esparreguera, va ser l'entremig amb els actes que encara quedaven. Les visites culturals tingueren la millor conclusió amb la recepció al Palau de la Generalitat que va ser seguida amb molt interès gràcies a les explicacions del Sr. Jordi Janer, i que

permeté visitar cada una de les seves dependències: el pati principal amb l'escala descoberta que condueix amb la galeria que destaca pels arcs de punta de llança sostinguts per unes fines columnes, el Saló i la Capella de Sant Jordi, el pont neogòtic que enllaça el Palau amb la Casa dels Canonges, el Saló Daurat, el Saló Torres Garcia i la Sala on es reuneix el Govern català. Un brindis amb cava acomiadà la visita al Palau.

Tot té un final, ni que sigui fins a la propera, i en aquest cas fou de gala. Un sopar a "Can Cortada", de Barcelona, va ser el moment definitiu on es van intercanviar obsequis com a prova de l'amistat que ha nascut entre ambdós col·lectius, i parlaments que expressaven agraïment i propostes de futur. Com a punt culminant la promesa d'assistir el proper any, al naixement de la Confraternitat de Santa Apollonia di Firenze.

La cloenda és d'agraïment a tots els qui han contribuït a que tot això fos una realitat aconseguint crear aquest esperit d'amistat i germanor que vol tenir la Confraria.

GEMELLAGGIO

Noi
Paolo Pierleone e Josep Maria Ustrell Torrent
Decano della Facoltà di Odontoiatria di Firenze e Confrate Maggiore della Confraternità di Santa Apollonia di Barcellona rispettivamente considerando l'interesse reciproco esistente nella celebrazione di un Accordo di Cooperazione, considerando che l'opera della storia deve essere continuata con la sicurezze di rispondere alle aspirazioni di quelli che credono e confidano in Santa Apollonia, tenendo presente lo spirito di solidarietà e la volontà di mantenere legami di amicizia, facciamo in questo giorno la solenne promessa di:

Collaborare in tutte le proposte che tendano a migliorare tutto quello che si riferisce alla patrona della Odontoiatria; Promuovere scambi di persone, idee e esperienze, come pure informazioni e documentazioni; Proporre, supportare e sviluppare l'organizzazione di incontri, particolarmente nel campo del patrocinio di Santa Apollonia.
Costruendo così un accordo nel quale, i valori fondamentali che ci uniscono possano continuare a emergere come i migliori, esplorando le potenzialità e ponendo basi di cooperazione pratica e attuale.

P. Pierleoni - J.M. Ustrell

AGERMANAMENT

Nosaltres
Josep Maria Ustrell i Torrent i Paolo Pierleone
Confrare Major de la Confraria de Santa Apollonia de Barcelona i Degà de la Facultat d'Odontologia de Florència respectivament considerant l'interès recíproc existent en la celebració d'un Acord de Cooperació, considerant que l'obra de la història ha de ser continuada amb la seguretat de respondre a les aspiracions d'aquells que creuen i confien en Santa Apollonia, tenint present l'esperit de solidaritat i la voluntat d'estrènyer llaços d'amistat, prenem en aquest dia el solemne compromís de:

Col·laborar en totes les propostes que tendeixin a millorar tot allò relacionat amb la patrona de l'Odontologia; Promoure intercanvis de persones, idees i experiències, com també informació i documentació; Proposar, donar suport i dinamitzar l'organització de trobades, particularment en l'àrea del patronatge de Santa Apollonia. Construint així un acord en el qual, els valors fonamentals que ens uneixen aconseguixin emergir com els millors, explotant les potencialitats i edificant pilars de cooperació pràctica i actual.

J.M. Ustrell - P. Pierleoni